

Stadsmuseet Piano

GM:18272

Konserveringsrapport

Morgan Denlert
Studio Västsvensk Konservering
VA 2018–00313
2019-05-06

Stadsmuseet Piano

GM:18272

Konserveringsrapport

Tekniska och administrativa uppgifter

Västarvet dnr.	VA 2018 - 00313
Västarvet pnr.	13490
Uppdragsgivare	Göteborgs Stadsmuseum Jessica Lindewall Norra Hamngatan 12 411 14 Göteborg
Finansiär	Anna Norlanders kulturfond 405 38 Göteborg
Projektansvarig SVK	Morgan Denlert Konservator Trä och möbler
Datum	2019-05-06
Övriga utförare	-

Författare Morgan Denlert
Grafisk form och Layout Västarvet, SVK
Omslagsbild Foto taget av M. Denlert
Fotot visar Piano GM: 18272 i utställning

Västarvet
Studio Västsvensk Konservering
Gamlestadsvägen 2-4 Hus B2
415 02 Göteborg
Telefon 010-441 43 44
www.vastarvet.se, www.svk.com

Föremålsbeskrivning

Piano, polerat rotfanersträ med genombruten dekor i frontstycke. Klaviatur i sju oktaver, dubbla pedaler. Volutkonsoler till klaviaturbord och skuren och svarvad dekor i valnötsträ. Fransk polerad yta

Tillverkad av J. G. Malmsjö, Malmsjö & Co Göteborg

Teknisk beskrivning

Höjd 139 cm, Bredd 153 cm, Djup 70 cm
Vikt 295 Kg (enligt katalog)

Kulturhistorisk kommentar

Pianot är ett välgjort exemplar från 1876 med bevarad glans.

Befintligt skick/skadeorsak

Pianot står utställt i museets 1800-talsutställning, relativt fritt exponerat. Den skada som stått i fokus för åtgärd är en avslutande skuren volut som ansluter till utskjutande höger fotstycke (sett framifrån). Trästycket har helt lossnat och lagts till sidan i väntan på konservering. Voluten har tidigare blivit limmad, det kan konstateras av att PVAc-lim finns rikligt på volutens och pianots fogtytor.

Rester av gammalt PVAc-lim på en av volutens fogtytor

För att göra en bra trälimning med PVAc-lim måste ytorna vara rena från smuts och äldre lim av animalisk typ. Om limningen ska bli hållbar måste dessutom ett stadigt tryck av tvingar till. Denna limning har inte levt upp till de förutsättningarna.

I övrigt har pianot en lös dekorknopp (hängande). Den går att vicka på men hotar inte att falla av. I vänster gavels sockellist saknas några små fanerstycken.

I övrigt är pianot i bra skick med fin och korrekt polerad glans.

Åtgärder

Skadans fogtor penslades flödig med hett vatten. Behandlingen löser inte upp plastlimmet (PVAc) men efter 20 minuter sväller limmet och mjuknar något. I det stadiet pillas limmet försiktigt loss med skalpell.

Lim har avlägsnats på pianots fotstycke, uppsvällt och vitnat lim återstår på konsolens fogyta.

När alla äldre limrester avlägsnats appliceras flödig med animaliskt varmlim på alla fogtor. Tack vare en del av liten träplugg i fotstycket med tillsvarende spår i voluten faller voluten lätt i riktig position och trycks snabbt till så att limmet suger tag.

Pianots utformning bjuder inte på några bra ytor att dra limknekt eller tving men varmlimet har viss självdragande effekt, så om delar passar fint och ytorna är trärena behövs inte tryck av tvingar.

Volut tillbaka på plats, hudlim i vattenbad i förgrunden.

Använt material

- Varmt vatten
- Animalisk varmlim framställt av hud från nötboskap

Risker vid utställning

Utställningen har generellt en mängd miljömontrar där besökaren inte tillåts bli en del av miljön, det har fördelen att små föremål kan ”ligga framme ” utan att ta skada. Pianot har blivit placerat i en icke inglasad zon, som ett oömt material, men främst som taktill symbol för kulturlivet. Klaviaturen är skyddstäckta med ett plexiglas för att förhindra reflexmässigt klinkande. Ursprungligen hade pianot ett par ljushållare i mässing monterade (skruvade) i frontstycket, dessa stals i utställningen, enligt uppgift 1989. Den nu limmade voluten har troligen lossnat av att besökare eller personal av misstag stött mot pianot, enstaka andra små skador kan förmodligen härröras till liknande företeelser.

Pianot är i ett förhållandevis gott skick, trots de förlorade ljushållarna. Klaviaturens skyddstäckning är en nödvändig och bra åtgärd. Omfattningen av besökarnas kännande och pillande är i övrigt svårt att bedöma utan övervakning.

Möjliga åtgärder

Nu när ljushållarna ändå är borta ser jag som konservator inte någon anledning att skapa en glasmonter kring pianot. Skadan som nu åtgärdats kan ha uppstått av ett oförsiktigt steg när någon synat porträttens informationstexter, det måste nu göras inpå väggen och konstverken. Så en logisk insats borde vara att bjuda på informationen med avstånd från väggen och pianot, till exempel monterat på ett tunt stålräcke i knähöjd ca 50 centimeter framför pianot. Det skulle skapa lätt tillgänglig information om porträtten och en skyddsdistans till pianot utan att uppenbart ge sken av att vara en skyddsåtgärd.

Skötselansvisningar

Pianot ska dammtorkas med torr dammvippa/mjuk pensel/mikrofiberduk regelbundet, cirka tre gånger per år. Samtidigt kontrolleras ytorna så att inga fläckar av flott eller kladd har hamnat på ytorna